

Poliittisesti ja industria-
lisesti yhdistyneen köy-
hällistön voimaa ei mi-
kään mahti mailmassa
voi kukistaa.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA
ORGAN OF THE WORKING CLASS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY SOCIALIST DAILY IN THE WEST

The circulation of the
Toveri is greater than
the combined circulation
of all other newspapers
printed in Astoria.

No. 228

Keskiviikkona lokak. 2 p.—Wednesday, Oct. 2

1918.—YHDESTOISTA VUOSIK.—VOL. XI.

Ferdinand an- tautui pelä- ten kumousta

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Pariisi, lokak. 2 p:nä. — Sa-
lonikista "Matinille" tullessa
tiedonannossa kerrotaan Sofias-
sa olevan Amerikan pääkonsu-
lin Dominick Murphy sano-
neen, että Bulgarian kuninkaan
Ferdinandin pakotti vallanku-
mouksen pelko maassaan ja
Saksan ja Itävallan kykenemät-
ömyys lähettää hänelle pyytä-
mänsä sotilaallista avustusta
kääntymään liittoutuneiden mai-
den puoleen apua saadakseen.
Saavuttuaan Sofiasta Saloni-
kiin Bulgarian lähettäjien se-
urassa herra Murphy antoi mie-
lenkiintoisen yksityiskohtaisen
kuvauksen Bulgarian pääkau-
pungissa vallinneesta tilanteesta,
joka sitte johti Bulgarian
hallituksen pyytämään aselepoa.
Kuningas Ferdinand kutsui ko-
koon suurineuvoston syysk. 23
p:nä ja heti sen jälkeen läheteti-
in Berliiniin ja Wieniin pyyntö
lähettää apua viivyttämättä.
Mutta huolimatta näistä Bulga-
rian vaatimuksista Saksan ja Itä-
valta antoivat sille kierteleviä
vastauksia avustuksesta tulevai-
suudessa.

Tämän jälkeen kuningas Fer-
dinand päätti erota valloista,
jotka olivat saattaneet vain hä-
vitystä aikaan Bulgariassa ja
antaa maansa kohtalon liittou-
tuneiden valtojen käsiin. Mutta
enemmän kuin mikään muu
seikka pakotti kuningasta tämän
askeleen ottamaan vallankumu-
uksen pelko. Anarkia levisi So-
fiassa pelottavasti. Työläiset ja
sotilaat olivat pitäneet kokouk-
sia ja laatineet niissä lakeja.
Äärimmäinen bolshevikkismi al-
koi levitä yleisesti ja mielen-
osotuksia pantiin toimeen kunin-
kaan palatsin edustalla.

Kuningas, jota vaivasivat hä-
nen mielessään nörivät muistot
entisen Venäjän tsaarin Ni-
kolain telottamisesta, ei voinut
oisin nukkua. Maansa kohtaloa
ja omaa turvallisuuttaan silmä-
lä pitäen hän piti välttämättö-
mänä voimakkaan ulkomaisen
sotilaallisen mahdin maan asioi-
hin sekaantumista ja koska Sak-
sa ei voinut antaa hänelle
apua, niin hän oli pakotettu
kääntymään liittoutuneiden val-
tojen puoleen.

Turkki haluaa rauhaa.

Lontoo, lokak. 2 p. — "Even-
ing Newsin" tietämän mukaan
on Turkki ryhtynyt epäviralli-
sesti tunnustelemaan mitä mah-
dollisuuksia olisi saada aselepo
aikaan. Mainittu lehti sanoo, et-
tä näin Turkki lähentelemisiä
ei oteta huomioon ennenkuin
siltä saapu virallinen asiaa kos-
keva sähkösanoma.

Saksassa mielet kiihdyksissä.
Saksassa vallitsee kansan kes-
kuudessa sangen kiihottunut
mieliala Bulgarian liittolaista-
naan luopumisen johdosta, ker-
rotaan tänne Hollannista saapu-
neissa erikoisissa tiedonannois-
sa. Lauantaina kiihottuneisuus
meni niin pitkälle että kansa oli
vallon pois suunniltan. Halli-
tusviranomaisia vaadittiin heti
ryhtymään jonkunlaisiin toi-
menpiteisiin.

Luopuuko Ferdinand kruu-
nustaan?
Rooma, lokak. 2 p. — Vati-
kaaniin lennätetään Viennistä, et-
tä Bulgarian tsaari Ferdinand
tulee luopumaan kruunustaan
poikansa hyväksi.

Köpenhamina, lokak. 2 p. —
Bulgarian kuningas Ferdinand
on saapunut lähtevään Veniä-
le "Essentialin" linnaan, kertoo
"Frankfurter Zeitung".

Tämä on ensimmäinen tiedon-
anto, jossa kerrotaan Ferdinan-
din taasen poistuneen Bulgari-
asta. Tämä voi merkitä sitä, et-
tä vallankumouksellinen liike
Bulgariassa leviää. Viime kesän
aikana hän oleli useita viikko-

SOTAUUTISIA

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

St. Quentin tulleessa.
(U. P:n sähkösanoma Toverille)
Pariisi, lokak. 2 p. — Päämi-
nisteri Clemenceau aptaman
lausunnon mukaan ovat saksai-
set parhaillaan vetäytymässä
pois St. Quentinista, jonka he
ovat syyttäneet palamaan.

Damaskus kukistunut.

Lontoo, lokak. 2 p. — Britti-
läiset joukot ovat marssineet
Damaskukseen eilen illalla klc
6, kerrotaan virallisessa tiedon-
annossa. "Manchester Guardian-
ille" tullessa tiedonannossa
kerrotaan turkkilaisten joukko-
jen komentajan pyytäneen liit-
toutuneiden päälliköitä määritte-
lemään ehdot, joilla kaupungin
varusväki antautuisi, kaupungin
ollessa uhattuna kolmelta tahol-
ta.

Turkki lähettää nyt ultimatu- min Saksalle.

Lontoo, lokak. 2 p. — Turkki
on lähettänyt ultimatummin
Saksalle, vaatien sitä pitämään
Mutanmeren avaruutta, antamaan
uusia lainoja ja lähettämään so-
tajakoukkoja Palestiinaan ja Me-
sopotamiaan.

Jollei Turkki vaatimuksiin pi-
an ja täydellisesti myönnäy-
tä, niin se tulee seuraamaan Bulga-
rian esimerkkiä ja tekemään liit-
toutuneille ehdotuksen rauhan
solmimisesta, kerrotaan ulti-
matumissa sanottavan.

Ranskalaisetko jo St. Quen- tinissa?

Lontoo, lokak. 1 p. — St.
Quentinin kaupunki, jonka sak-
salaiset ovat uskoneet olevan
voittamattoman esteen liittolaisten
tiellä, on joutunut ranska-
laisten käsiin ja todennäköisesti
nyt on portti auki kenttämarsalk-
ka Fochin joukoille, jotta ne voi-
vat edetä nopeasti itään päin ja
vallottaa saksalaisilta pohjois-
Ranskasta.

Saksan ja sen liittolaisten jou-
kot ovat kaikkialla rintamalla hä-
viöllä edelleen ja kerrotaan Tur-
kin, oivaltaen tilanteen vakavu-
uden, tunnustelemaan minkälaisia
mahdollisuuksia olisi rauhan sol-
mimiselle.
Saksalaisten pääkorteereista
lokak. 1 p. — Ranskalaiset jou-
kot marssivat St. Quentinin tä-
näin itäpäivällä. Kaupungissa
tapautui voimakkaita räjähdys-
siä, alkaen noin klo 6 seuduissa
aamulla. Kenraali Debeneyn
joukot, jotka taistelevat yhdessä
englantilaisien kanssa kaupun-
gista pohjoiseen, ovat menneet
St. Quentinista Cambraiin joh-
tavan tien poikki.

Englantilaiset joukot edenneet.

Englantilaisten rintamalta
Ranskassa, lokak. 1 p. — Mei-
dän joukkomme valloittivat vi-
holliselta johtajalta Conne-
lieu ja Villers-Guslanin itäpuo-
lella, huolimatta saksalaisten kii-
vaasta vastarinnasta.

Cambraista länteen päin ole-
van Provillen luona käytiin san-
gen kiivas taistelu ennenkuin
se lopullisesti joutui englantilais-
ten joukkojen käsiin. Brittiläi-
set ovat edenneet yhä lähemmäs
Cambraia ja heidän hallus-
saan on nyt Cambraista Arrasiin
ja Cambraista Bapaumeen joh-
tavien teiden risteys.

Cambraian rintamalla tekivät
saksalaiset tänään voimakkaan
vastahyökkäyksen canadalaista
australialaisia ja amerikkalaisia
joukkoja vastaan, mutta liittou-

(Jatkoka neljännellä sivulla)

ja Saksassa ja Itävallassa ja
sanotaan hänen kärsineen her-
moston heikkoudesta.

Englantilaisten lehtien mieli- piteitä.

Lontoo, lokak. 2 p:nä. — Eng-
lannin lehdistä on ollut paljon
keskustelua Bulgarian kunin-
kaan Ferdinandin asemasta ja
ne ovat esittäneet hänen valti-
usimeltaan pois syöksemistä.
Liittoutuneiden maiden hallituk-
set ovat kuitenkin ottaneet sen
kannan, että heidän hyväksy-
mänsä periaatteen mukaan kos-
kien kansojen itsehallintoa, kv-
symys siitä, kuka tulee olemaan
Bulgarian hallitsija, kuuluu it-
sensä Bulgarian kansan ratkais-
tavaksi.

Saksalaiset lähtevät pois Venäjältä

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, D. C., 1 p. lokak.
— Ruotsista saadun tiedon mu-
kaan ovat saksalaiset menettä-
neet Ukrainassa 1,500 miestä
taistelussa kapinoiden talonpoika-
ista vastaan Kivorevovissa. Sak-
salaisten asema Ukrainassa on
tukala. Niinkään ovat saksalai-
set jo perääntyneet muualtakin
Venäjältä, jättäen jo Pihkovan
ja Brielgerodin.

Venäjän porvaristo tunnustaa heikkoutensa.

Lontoo Daily Newsin kir-
jeenvaihtaja Arthur Ransome
sähköttää lehdeelleen seuraavaa:

Tukholma, syysk. 27 p. —
"Vuoden alkupuolella Venäjän
porvariston keskuudessa oli ha-
vittavissa huomattavaa pyrki-
mistä saksalaislähenteeseen. On
erittäin mielenkiintoista havaita
että Hans Vorst, nuori radikaal-
linen sanomalehtimies, joka o-
maa laajat tiedot Venäjästä ja
Venäjän olosuhteista, nyt kirjoit-
taa Berliner Tageblattille, että
suuri enemmistö Venäjän porva-
ristosta on luopunut aktiivisesta
vastarinnasta Työväenhallitusta
vastaan, ja vain odottavat sitä
että se kukistuisi taloudellisesti
kurpeikasta tai ulkomaista
vaikutuksesta."

Influenssa raivooa yhä

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, D. C., lokak. 1
p. — Virallisesti on ilmoitettu, et-
tä influenssa levenee yhä sotila-
laiden harjoituksilla. Tähän
saakka virallisesti on ilmoitettu
harjoituksilla soamiesten kes-
ken ilmeneen 72,327 influens-
saan sairastumistapausta. Sun-
nuntaina ilmoitettiin tapahtuneen
9,242 ja maanantaina 11,024 uutta
influenssaan sairastumistapaus-
ta. Kolmelta harjoitusleiriltä
ilmoitettiin enemmän kuin 1,000
sairastumistapausta. Camp Pi-
kelta Arkansasissa ilmoitettiin
1,203, Camp Shermanilta Ohio-
sta 1,200 ja Camp Jacksonilta
South Carolinasta 1,168.

Chicago, 1 p. lokak. — Ter-
veydenhoitovirasto on antanut
ankarat määräykset influenssaan
sairastuneiden eristämiseksi sa-
ralaissa toisista hoidokkeista ja
muusta yleisöstä. Cook kaun-
tin sairaalassa on 260 influenssaan
sairastavaa. Sairaanhoidotaltaria
on 75 sairastunutta ja heistä on
3 kuollut. Tri Robertson on
kiireimmin käynyt Washington-
issa. D. C. Yhdysvaltain ter-
veydenhoitoviranomaisten kansa-
neuvottelemassa toimenpi-
teistä taudin levenemisen estä-
miseksi Chicagossa. Naapurikaupungit ovat niinkään rhy-
tyneet toimenpiteisiin tautia
vastaan. Lake Forestissa on
sairaalat otettu kaupungin huo-
sasta ja muodostettu erikoiseksi
influenssasairaalaksi. Entisen
korkeuskoulun presidentin John
A. Nollenin talo niinkään siellä
muodostettu ylimääräiseksi sai-
raksi.

Suurten järvien laivastoase-
malla on ilmoitettu näivän kulu-
essa 54 uutta sairastumistapaus-
ta ja edellisenä päivänä 88.
Coloradoon vironiston onnilaista
5 kuollut influenssaan.

Boulder, Colo., 1 p. lokak. —
Coloradoon vironiston onnilaista
kaksi lisää on kuollut espanjalai-
seen influenssaan johon kolme
onnilasta on kuollut ennemmin.

SUOMALAISIA MENET- TYJEN JOUKOJA.

Sotarintamalla Ranskassa on
vaarallisesti haavoittunut suoma-
lainen Ernest A. Silva, Man-
chesterissa, Massachusettsissa, ja
kadonneiden luettelossa maini-
taan suomalainen Onni A. Wil-
son, San Franciscosta.

Metallityöläi- set taipuvat valta halua- vat rauhaa

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

San Francisco, 1 p. lokak. —
San Francisco, 1 p. lokak. —
Metallityöläisten keskusneuvos-
tojen piirivirasto ja useimmat
metallityöläisten unionit kes-
kusneuvostot ovat määränneet
Tyynenmeren rannikon laivate-
lakkoilla työskentelevät metalli-
työläiset luopumaan lauantain
iltapäivän vapaudesta huolimatta
sitiä, että huomattava osa
unionista ja unioniin kuuluvista
miehistä ovat olleet puhassa
saadakseen lauantain iltapäivän
vapaavieton vakaantumaa py-
sväiseksi, niin on San Francis-
con metallityöläisten keskusneuvos-
toston kirjuri Frank C. Miller
selittänyt Vancouverin, Tacoma,
Seattlen, Portlandin, Los
Angelesin ja San Franciscon
metallityöläisten edustajat ovat
täällä neuvotteleissa odottaen
Yhdysvaltain laivarakennus-työ-
selektausten sovittelevuoston
tarkistaman uuden palkkatarifi-
nin julkaisemista. Edustajat o-
vat selvittäneet odottavansa, et-
tä sovittelevuosto määräisi
lauantapäivän vapaana viettä-
väksi, mutta he eivät tahdo
sallia unionit tekevän mitään
sitten suuntaan ennenkuin tar-
kistettu työsojimus julkaistaan.

Amsterdam, lokak. 2 p. —
Sosialistisilla edustajilla Saksan
valtiopöydällä on virallisesti il-
moitettu, että Saksan hallitus tulee
tekemään uuden rauhantarjon-
sen liittolaisille, tämä ollen sen-
raksena Bulgarian tekemästä-
seleavasta liittoutuneiden maiden
kanssa, kertoo "Tyd". Kerro-
taan tämä uusi tarjous tultavan
tekemään tarkoin määritellyssä
muodossa.

Budapestistä eilen tänne tulle-
leet tiedot kertovat, että Vienis-
sä on pidetty valtakunnan neu-
voston kokous, jonka jälestä on
annettu lausunto, että Itävalta
edelleen koettaa päästä yhteis-
ymmärrykseen Saksan kanssa
rauhan solmimiseen näiden liit-
tolaisen kanssa niin pian kuin
mahdollista, jotta valtakunta säi-
lyisi eheänä.

Meillakoita Konstantinopolissa.

Köpenhamina, lokak. 2 p. —
Konstantinopolissa on puhjennut
mellakoita, kertovat tänne eilen
saapuneet tiedonannot.

Enver-pasha, joka on turkki-
laisten armeijan ylikomentaja ja
Turkissa olevien saksalaismielis-
ten johtaja, on lähettänyt Tur-
kin ministerineuvostolle kirjeli-
män, jossa vakuttelee, että kes-
kusvaltoja ei ole voitettu.

Konstantinopolin lehdet toi-
vovat, että Saksa pitäisi Berliini-
stä Wieniin ja sieltä Konstan-
tinopolin johtavan rautatien a-
voimaa liikenteelle. Turkin me-
netellyt tulevaisuudessa riippuu
tämän kysymyksen ratkaisusta
ne sanovat.

Saksan kansa levottomana

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Haag, lokak. 1 p. — Tähän
tänään saapuneiden tietojen mu-
kaan on Berliinissä olevien Bul-
garian ja Itävallan lähettäjien
asuntojen ympärille asetettu voi-
makkaat poliisi- ja sotilasvartiostot.

"Dusseldorfer Nachrichten"

sanoo Saksan erhehtyneen teh-
dössään liiton Bulgarian kansa-
ssa.

Puhuessaan tilanteesta Sak-
sassa Kreuz Zeitung sanoo:
"Ei ole todellisuudessa muuta
neuvoa kuin panna voimaansa dik-
taatturi. Me uskomme, että so-
sialistit tahtovat muodostaa de-
mokraattisen kabinetin. Tämä o-
lisi niin turmiollinen tuuma to-
teutettuna, että on tarpeen teh-
dä kaikkamme voidaksemme es-
tää sen."

Keisari pyytää kansaa uhraa- maan kaikkensa.

Lontoo, lokak. 1 p. — Am-
sterdamista Exchange Telegra-
phille tullessa tiedonannossa
kerrotaan keisari Wilhelmillä
hettäneen isänsä puolelta
kirjelmän, jossa hän sanoo:

"Minä luottavana toivon, että
Saksan kansa kokonaisuu-
dessa näinä mita vakavimpina
hetkinä päättäväisenä kokoontuu
niin ympärilleni ja antaa ve-
rensä ja rikkautensa viimeiseen
hengenvetoon saakka, puolusta-
essaan isänmaata.

"Sellainen yksimielinen pää-
tös olemassaolon jatkamiseksi
voi ja sen täytyy, jumalan avul-
la, murskata vihollisen halun jat-
kaa sotaa ja tuoda isänmaalle
sellaisen rauhan kuin se on an-
sainnut mailman kansojen jou-
kossa."

POLIISIT JÄRJESTYVÄT.

Oakland, Cal., 28 p. syysk. —
Katupoliisit ovat perustaneet y-
leisen kansallisen liiton täällä
pidettyä Californian valtion
poliisijärjestöjen edustajakoko-
uksessa. Liitto ei kuitenkaan o-
le mikään työväenjärjestö, eikä
se liity muihin työväen unioni-
hin. Liittoa Seattlesta edusta-
maan valittiin J. F. Warren,
Portlandissa N. F. Johnson ja
San Franciscossa F. E. Maho-
ney.

Saksa ja Itä- valta halua- vat rauhaa

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Amsterdam, lokak. 2 p. —
Sosialistisilla edustajilla Saksan
valtiopöydällä on virallisesti il-
moitettu, että Saksan hallitus tulee
tekemään uuden rauhantarjon-
sen liittolaisille, tämä ollen sen-
raksena Bulgarian tekemästä-
seleavasta liittoutuneiden maiden
kanssa, kertoo "Tyd". Kerro-
taan tämä uusi tarjous tultavan
tekemään tarkoin määritellyssä
muodossa.

Budapestistä eilen tänne tulle-
leet tiedot kertovat, että Vienis-
sä on pidetty valtakunnan neu-
voston kokous, jonka jälestä on
annettu lausunto, että Itävalta
edelleen koettaa päästä yhteis-
ymmärrykseen Saksan kanssa
rauhan solmimiseen näiden liit-
tolaisen kanssa niin pian kuin
mahdollista, jotta valtakunta säi-
lyisi eheänä.

Meillakoita Konstantinopolissa.

Köpenhamina, lokak. 2 p. —
Konstantinopolissa on puhjennut
mellakoita, kertovat tänne eilen
saapuneet tiedonannot.

Enver-pasha, joka on turkki-
laisten armeijan ylikomentaja ja
Turkissa olevien saksalaismielis-
ten johtaja, on lähettänyt Tur-
kin ministerineuvostolle kirjeli-
män, jossa vakuttelee, että kes-
kusvaltoja ei ole voitettu.

Konstantinopolin lehdet toi-
vovat, että Saksa pitäisi Berliini-
stä Wieniin ja sieltä Konstan-
tinopolin johtavan rautatien a-
voimaa liikenteelle. Turkin me-
netellyt tulevaisuudessa riippuu
tämän kysymyksen ratkaisusta
ne sanovat.

Merimiehiä kehoitetaan ilmottamaan taidos- taan kutsuntatoi- mistoille

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, D. C., lokak. 1 p.
— Presidentti Wilson on julkais-
tulla tiedonannolla kehoittanut
kaikkia asevelvollisia, joilla on
kokemusta merimiehinä täytty-
essään kyselykaavakkeita mai-
nitsamaan siitä, jotta hallitus-
virasto saisi tietoonsa mistä tar-
peen vaatiessa on saatavana har-
jaantuneita merimiehiä laivoille.
Presidentin selityksen mukaan
kaikki merimiehet tai entemmin
merimiehinä palvelleet ovat oi-
kettuja anomaan "säätettä-
viin" luokkiin asettamista huo-
limatta siitä kuinka halukkaita
olisivat vhtymään taistelevaan
armeijaan tai laivastopalveluk-
seen.

Slaavilaisia järjestet- tään Amerikassa

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, D. C., 1 p. lokak.
— Euroopan sorrettujen kansa-
sallisuksien edustajat tulevat
täällä kokoontumaan, niin on vi-
rallisista lähteistä saatu tietää.
Itävallan slovakkeja, puolalaisia
slaavilaisia ja tsekkiläisiä, ruma-
nialaisia ja liettualaisia, sekä muia
samasessa asemassa olleita kan-
sallisuksia tulee edustamaan ko-
kouksessa omat edustajansa.
Hallitusviranomaiset ja liittou-
tuneitten diplomaattiset edusta-
jat tulevat ottamaan osaa neuvot-
telukokoukseen. Aikeena on
muodostaa näistä pienistä kan-
soista "itäinen muuri" Saksa-
vastaan ja saada heidät liittu-
maan liittolaisten sodan pääty-
essä muodostettavaksi suunnit-
telemaan kansojen liittoa.

Oletko hankkinut To- verille uuden tilauksen tällä viikolla?

SÄHKÖSANOMATietoja

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Sotaoikeus tuomitsi sosialistille
5 vuotta linnaa.

Rooma, lokak. 2 p. — Canta-
niasta tullessa lennätintiedoissa
kerrotaan, että kun siellä olevas-
sa sotaoikeudessa oli tutkittavana
sosialistipuolueen varasihteeri
Arturo Vella, jota syytettiin ka-
pinallisuudesta, niin hän sanoi
että hän ei lainkaan usko sota-
oikeuksien oikeudenmukaisuuteen
ja tämän lausunnon johdosta
hänet tuomittiin viideksi vuodeksi
linnaan niskottelemisesta.

Sotaoikeudessa edelleenkin kä-
sitellään häntä vastaan nostettua
juttua kapinomisesta ja siitä hä-
nelle tuomitaan lisää linnanran-
gaistusta, joten Vella joutuu o-
lemaan linnassa yhtämittaa vii-
sitoista vuotta.

Saksan varakansleri eronnut vi- rastaan.

Lontoo, lokak. 1 p. — Sak-
san varakansleri Friedrich von
Payer on eronnut virastaan, ker-
too Amsterdamista Central New-
sille tullut tiedonanto.

Turkin ja Saksan välit huonot.

Geneve, lokak. 1 p. — Tähän
tulleiden tietojen mukaan on
Turkki vaatinnut rahaa Saksalta
ja uhannut rikkoa välinsä Sak-
san kanssa jollei sitä anneta.

Kerrotaan askeittain pidetyssä
diplomaattien konferenssissa Ber-
liinissä turkkilaisten suurvisiirin
Mezierin pyytäneen Saksalta uutta
lainaa ja vaatineen entisten
velkojen anteeksi antamista.

Sulttaaniin kerrotaan sanoneen
suurvisiirille ennen kuin hän läk-
si Berliiniin: "Minua kyllästy-
ttää Saksan kontrolli Turkin ylit-
se. Hanki viivyttämättä myön-
nitys meidän vaatimuksiimme
taikka jollei sitä tule, niin jätä
Berliini heti."

Yhdysvaltain sotaministeri Lon- toossa.

Lontoo, lokak. 1 p. — Yh-
dysvaltain sotaministeri hr Baker
on täällä ja tulee hän ottaa-
maan osaa tärkeään militaariseen
konferenssiin yhdessä Yhdysval-
tain sota-asiaain johtajien kanssa.

Saksalle annettu varotus.

Washington, lokak. 1 p. —
Jos Saksassa telotetaan amerika-
laisia sotilaita, joilla vangiksi saa-
taessa on haulipyyssy tai sen pat-
ruuneja, niin Yhdysvaltain hal-
litus ryhtyy sopiviin kostotoi-
menpiteisiin.

Ulkoministeri Lansing on teh-
nyt tällaisen ilmoituksen Saksa-
le vastatessaan protestiin, jonka
se on tehnyt haulikon sodassa
käyttämisen johdosta. Hän e-
delleen sanoi, että Haagissa teh-
dyssä sopimuksessa ei kielletä
haulikon käyttämistä sodassa ja
että Yhdysvallat eivät tule luo-
pumaan sen käyttämisestä lail-
lisena aseena.

400 MILJ. LISÄÄ LAI- VOIHIN

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, D. C., 1 p. lokak.
— Edward N. Hurley ja
Charles Piez, Yhdysvaltain
kauppalaivahallinnon päämiehet
esittivät edustajahuoneen
varojenmyönnytyksivaliokunnan
istunnossa selittivät, että hallitus
tarvitsee yli 400 milj. dollaria
lisää teräslaivojen rakentami-
seen. Hurley ja Piezin seli-
tyksen mukaan laivoja on val-
mistettava lisää armeijan lisä-
tyn miesjoukon kullekseen.

Työläisiä moititaan matkailemisesta

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, D. C., 1 p. lokak.
— Suuret sotavoimat ja palkko-
jen ylentäminen on aiheuttanut
rautateilla matkustajaliikenteen
lisääntymisen, niin on selitetty
rautatehallituksen antamassa rap-
ortissa. Raportissa sanotaan,
etteivät koskaan ennen ammat-
titoiset ja ammatittomat työ-
läiset ole tehneet niin paljon va-
lvetä kuin nykyään ja, edel-
leen väitetään raportissa, että
matkustajaliikenteestä suurin o-
sa on juuri ollut tällaista huvia-
jelua.